

# Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialuestrategia

Aluevaltuusto 2.5.2022

Kirsti Ylitalo-Katajisto, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisjohtaja

Anu Vuorinen, sote-palvelujen järjestämisen valmistelija



2021

**Syksy 2020-  
kevät 2021**

POPsoten  
sote-palvelu-  
strategiahanke

**Syksy 2021**

- Hyvinvointialueen strategiakartta ja ohjelmakokonaisuus
- Hyvinvoinnin alueelliset tilannekuvat
- Alustavat rakenteelliset ja toiminnalliset muutokset

**10/2020 -  
5/2021**

Yhteistyökierrokset,  
työpajat

**12/2021-  
2/2022**

Yhteistyökierros,  
työpajat

**16.3. -  
15.4.**

Lausunto-  
kierros

**1-5/2022**

- Valtuutettujen strategiaseminaarit
- Strategian käsittely ja päätöksenteko toimielimissä

2022

**6/2022 - 2023**

Hyvinvointialuestrategiaan liittyvien ohjelmien ja suunnitelmien käsittely ja päätöksenteko toimielimissä

2023

Hyvinvointialuestrategian  
valmistelun ja päätöksenteon  
eteneminen 2021-2023





# Näin kommentoit hyvinvointialueen strategialuonnosta

Tutustu hyvinvointialueen strategialuonnokseen ja jätä kommenttisi sähköisen kyselyn kautta. Kysely on auki 5.4.2022 asti.

Mikäli haluatte jättää strategialuonnoksesta virallisen lausunnon, pyydämme toimittamaan sen osoitteeseen: [hyvinvointialue.kirjaamo@ppshp.fi](mailto:hyvinvointialue.kirjaamo@ppshp.fi). Lausuntoaikaa on tiistaihin 5.4.2022 saakka.

Strategian luonnos

Sähköinen kysely

Hyvinvointialuestrategian tausta-aineisto

**Lausuntoaika 16.3.-5.4.2022**

Mahdollisuus jättää lausunto tai  
antaa palautetta sähköisen kyselyn kautta

# Laajasti näkemyksiä alueen eri toimijoilta strategian jatkotyöstöön

- Heikki Häyrynen
- Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry
- Kalajoen kaupunginhallitus
- Keski-Pohjanmaan yrittäjät
- Keskustan aluevaltuustoryhmä
- Kokoomuksen aluevaltuustoryhmä
- Kuusamon kaupunginhallitus
- Lääketieteen profession edustajat
- Maataloustuotannon tukeminen Pyhäjoella työryhmä
- Muhoksen kunta
- Nivalan kaupunki
- Näkeminen ja silmäterveys NÄE ry
- Oulun yliopisto
- Oulunkaaren kuntayhtymä
- Oulun kauppakamari
- Pohjois-Pohjanmaan Muistiyhdistykset ja Muistiluotsit
- Pohjois-Pohjanmaan yrittäjät
- Pohjolan Apteekkariyhdistys ry
- Pyhäjoen kunnanhallitus
- Pyhäjärven kaupunki
- Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä
- RECIPE-hanke
- Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Pohjanmaan piiri ry
- Tulevaisuuslautakunta
- Turvallisuuslautakunta
- Tyrnävän kunta
- Utajärven kunta
- Vaalan kunta
- Vasemmiston aluevaltuustoryhmä
- Vihreä aluevaltuustoryhmä
- Yhdyspinnat, osallisuus ja hyvinvointi -tiimi
- Yhdyspintalautakunta

## 125 vastausta nettisivujen avoimeen kyselyyn asukkaille, henkilöstölle ja kumppaneille

- 55 vastausta asukasnäkökulmasta
- 48 vastausta henkilöstön näkökulmasta
- 33 vastausta kumppaneiden näkökulmasta

*Huom. Yksi vastaaja voi kuulua useampaan ryhmään*

**32**  
saapunutta  
lausuntoa

# Lausuntojen ja muiden palautteiden analyysi

1

## Aineisto: lausuntokierros päättyi 5.4.2022:

- 1) Tulleet lausunnot 32 kpl
- 2) Muut palautteet
- 3) Avoimen verkkokyselyn vastaukset 125 kpl

3

Yhteispöytä: Ihmistä varten

| Strateginen periaate  | Toimenpiteet   | Indikaattorit  |
|---|--|--|
| 1. <b>Palveluilla Oikeat palvelut</b> saa sujuvasti ja oikea-aikaisesti         | a) Kehittämme <b>ilmi</b> palvelujen yhdenvertaista saatavuutta, saavutettavuutta ja <b>esteettömyyttä</b> huomioiden sähköisten ja liikkuvien palveluiden, <b>ekologian</b> ja palveluissa mahdollisuudet vahvistamme asiakkaiden digosaamista ja huomioimme myös käyttäjät, joille sähköisten palvelit eivät ole välttöisiä<br>b) Hyödynnämme yrityskumppaneiden osaamista sähköisiin palveluihin ja digitaaliseen liittyen<br>c) Painotamme palvelukentässä ketteremmän tuen ja matalan kynnyksen palveluja.<br>d) Mahdollistamme yhden yhteydenoton -periaatteen toteutumisen.<br>e) Varmistamme asiakas- ja potilasturvallisuuden toteutumisen.<br>f) Tarjoamme ihmisille mahdollisuuden vaikuttaa siihen, mistä he saavat palveluksia.<br>g) Varmistamme asiakkaan palvelutarpeisiin perustuvalla palvelujohtoisella oikea-aikaiset palvelut erityisesti useita eri palveluja tarvitseville ihmisille.<br>h) Parannamme palvelujen laatua ja vaikuttavuutta. | • Sähköisten palvelujen ja <b>teknologian</b> käytön korvaavat etäasiointi TAI sähköisten ja liikkuvien palvelujen osumat ja fyysisiä käyntejä korvaavat etäasiointi ja niiden kaikkien vaikuttavuus asiakaspalautteen perusteella<br>• Hoitoon tai palveluun pääsyn odotusajat ja virheet tulien asian vastaisuus (pää)<br>• Riskialueille määrättyjen TVÄ vastuusten toteutumisen pelastustoiminnassa riskiä (pää)<br>• Ongelma-alueiden määrä suhteessa ka riskiä (pää)<br>• Kevyemmän tuen palvelujen osuus värikorimallissa vahvistui<br>• Palvelukokemus - tyytyväiset asiakkaat<br>• Asiakas- ja potilasturvallisuushälytysmittarit<br>• Sote-kaikkujen ja pelastustoimen palvelujen keskimääräinen saavutettavuus<br>• Useita eri palveluja tarvitsevien asiakkaiden ja palvelujen vaikuttavuus<br>• Asiakkaiden ja kokemusasiantuntijoiden määrä ja toiminnan laatu<br>• Terveystyöryhmämittaaminen<br>• Palveluun palaamisen kerrat<br>• <b>Laatuindeksi</b> |
| 2. <b>Hyvinvointialueen</b> yhteisövoimaa ja <b>toimintamallit</b> vahvistetaan | a) Varmistamme yhteisövoimat palvelut sekä niiden seurannan ja arvioinnin toimialojen (sosiaali- ja terveyspalvelut, pelastustoimi), toimialueiden ja eri toimijoiden välillä.<br>b) Varmistamme järjestämistapojen vaikuttavuuden ja hankinnat palvelutarpeisiin pohjautuen.<br>c) <b>Yhteisövoimaa ja toimintamallit</b> vahvistetaan  | • Palvelu (palveluketjun) sujuvuus (kyselytutkimus): <b>näkökulma a)</b> asiakas, <b>b)</b> henkilöstö, <b>c)</b> sidoryhmit<br>• Kustannukset järjestämistavoin (K/asiakas, <b>K/asiakas, K/suorite</b> ) / valituista palveluista, joissa vertailu mahdollinen järjestämistavasta riippumatta  |

Ehdotukset viety laajasti strategia-luonnokseen

2

**Strategia:**  
 Strategian periaatteet: ...  
 Pyhäjärven kaupunki  
 Strategia  
 Henkilöstön osaamista, tyytyväisyyttä, ...  
 Luottamus  
 Toimenpiteet ja indikaattorit vuosille 2023-2025 ovat laadittu vertailemalla, jolloin niiden osalta varmistetaan ...  
 Järjestämisen tulee ...

**Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä**  
 Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä  
 • Yhteistyö ja kumppanuudet kuntien ja muiden toimijoiden toimintoihin  
 • Vuorovaikutus  
 • Raahen seuran osana, rooli, resurssit ja mahdollisuudet  
 • Terveystyöryhmä  
 • Muut yhteistyömuotoja  
 • Terveystyöryhmä ja uuden toimintamallin kehittäminen  
 • Terveystyöryhmä ja uuden toimintamallin kehittäminen  
 • Terveystyöryhmä ja uuden toimintamallin kehittäminen

4

Yhteispöytä: Ihmistä varten

| Strateginen periaate  | Toimenpiteet   | Indikaattorit  |
|---|--|--|
| 1. <b>Palveluilla Oikeat palvelut</b> saa sujuvasti ja oikea-aikaisesti         | a) Kehittämme <b>ilmi</b> palvelujen yhdenvertaista saatavuutta, saavutettavuutta ja <b>esteettömyyttä</b> huomioiden sähköisten ja liikkuvien palveluiden, <b>ekologian</b> ja palveluissa mahdollisuudet vahvistamme asiakkaiden digosaamista ja huomioimme myös käyttäjät, joille sähköisten palvelit eivät ole välttöisiä<br>b) Hyödynnämme yrityskumppaneiden osaamista sähköisiin palveluihin ja digitaaliseen liittyen<br>c) Painotamme palvelukentässä ketteremmän tuen ja matalan kynnyksen palveluja.<br>d) Mahdollistamme yhden yhteydenoton -periaatteen toteutumisen.<br>e) Varmistamme asiakas- ja potilasturvallisuuden toteutumisen.<br>f) Tarjoamme ihmisille mahdollisuuden vaikuttaa siihen, mistä he saavat palveluksia.<br>g) Varmistamme asiakkaan palvelutarpeisiin perustuvalla palvelujohtoisella oikea-aikaiset palvelut erityisesti useita eri palveluja tarvitseville ihmisille.<br>h) Parannamme palvelujen laatua ja vaikuttavuutta. | • Hoitoon tai palveluun pääsyn odotusajat ja virheet tulien asian vastaisuus (pää)<br>• Riskialueille määrättyjen TVÄ vastuusten toteutumisen pelastustoiminnassa riskiä (pää)<br>• Ongelma-alueiden määrä suhteessa ka riskiä (pää)<br>• Kevyemmän tuen palvelujen osuus värikorimallissa vahvistui<br>• Palvelukokemus - tyytyväiset asiakkaat<br>• Asiakas- ja potilasturvallisuushälytysmittarit<br>• Sote-kaikkujen ja pelastustoimen palvelujen keskimääräinen saavutettavuus<br>• Useita eri palveluja tarvitsevien asiakkaiden ja palvelujen vaikuttavuus<br>• Asiakkaiden ja kokemusasiantuntijoiden määrä ja toiminnan laatu<br>• Terveystyöryhmämittaaminen<br>• Palveluun palaamisen kerrat<br>• <b>Laatuindeksi</b> |
| 2. <b>Hyvinvointialueen</b> yhteisövoimaa ja <b>toimintamallit</b> vahvistetaan | a) Varmistamme yhteisövoimat palvelut sekä niiden seurannan ja arvioinnin toimialojen (sosiaali- ja terveyspalvelut, pelastustoimi), toimialueiden ja eri toimijoiden välillä.<br>b) Varmistamme järjestämistapojen vaikuttavuuden ja hankinnat palvelutarpeisiin pohjautuen.<br>c) <b>Yhteisövoimaa ja toimintamallit</b> vahvistetaan  | • Palvelu (palveluketjun) sujuvuus (kyselytutkimus): <b>näkökulma a)</b> asiakas, <b>b)</b> henkilöstö, <b>c)</b> sidoryhmit<br>• Kustannukset järjestämistavoin (K/asiakas, <b>K/asiakas, K/suorite</b> ) / valituista palveluista, joissa vertailu mahdollinen järjestämistavasta riippumatta  |

Tulevaisuuslautakunnan esitys aluehallitukselle

Lausuntojen analyysi

Valmistelijoiden kooste tulevaisuuslautakunnalle

# Keskeiset huomiot lausunnoista ja palautteista

Strategialuonnosta pidettiin yleisesti ottaen hyvänä ja sen pohjalta voidaan edetä.

Strategiaa kiiteltiin erityisesti osallisuudesta ja yhdessä tekemisestä. Myös alueiden erityispiirteiden tunteminen ja huomioiminen nostettiin esille merkittävänä asiana.

## Lausunnoissa ja palautteissa eniten puhuttaneet teemat:

- **Lähipalveluiden** vahvistaminen, saatavuus ja yhdenvertaisuus tulisi nostaa vahvemmin esille
- **Monituottajuus ja yritysten merkitys** hyvinvointialueen palveluntuottajina tulisi huomioida paremmin
- Tiivis **kumppanuus ja yhteistyörakenteiden** luominen kuntien, järjestöjen ja oppilaitosten kanssa selkeämmin näkyviin
  - Vahvojen yhdyspintojen rakentaminen kuntien kanssa
  - Järjestöjen mukanaolo ihmisten arjessa ja järjestöjen roolin hyödyntäminen
  - Yliopiston ja oppilaitosten tutkimus- ja kehitysosaamisen hyödyntäminen
- **Vastuullisuuden ja kestävän kehityksen** periaatteet tulisi mainita vahvemmin
- **Henkilöstöjohtamisen** ja esimiesten roolia tulisi korostaa henkilöstön hyvinvoinnin ja muutoksen tukena



××  
× Pohjois-Pohjanmaan  
hyvinvointialue

# Hyvinvointi, terveys ja turvallisuus – yhdessä tehden

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen strategia 2023–2030



# Sisällys

|   |    |
|---|----|
| <b>1.</b> Hyvinvointialueen strategian kooste.....  | 3  |
| <b>2.</b> Strategian lainsäädännölliset lähtökohdat .....   | 4  |
| <b>3.</b> Hyvinvointialueen strategiakokonaisuus.....   | 6  |
| <b>4.</b> Arvot – hyvinvointialueen tähdet.....   | 8  |
| <b>5.</b> Keskeisiä strategisia kysymyksiä palvelutarpeisiin ja<br>toimintaympäristöön liittyen.....                      | 9  |
| <b>6.</b> Hyvinvointialueen sujuvan käynnistymisen varmistaminen .....  | 11 |
| <b>7.</b> Millaista hyvinvointialuetta tavoittelemme<br>– palvelulupaus ja hyvinvointialueen palveluiden tavoitetila..... | 12 |
| <b>8.</b> Vuosien 2023–2025 painopisteet ja strategiset periaatteet.....  | 14 |
| <b>9.</b> Toimenpiteet ja indikaattorit vuosille 2023–2025.....   | 15 |
| <b>10.</b> Seuranta ja arviointi.....   | 23 |

Liitteet





# Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen strategia

PALVELULUPAUS

Hyvinvointi, terveys ja turvallisuus  
– yhdessä tehden

ARVOT – HYVINVOINTIALUEEN TÄHDET

- ✦ Näemme **ihmisen**
- ✦ Kohtaamme **ammattitaidolla**
- ✦ Edelläkävijänä **vaikuttavuudessa**



PAINOPISTEET JA STRATEGISET PERIAATTEET

## Ihmistä varten



1. Osallisuus, varhainen tuki sekä omaehtoinen terveyden ja hyvinvoinnin parantaminen painottuvat.
2. Palvelut ovat tarpeenmukaiset ja lähellä monin eri tavoin.
3. Palvelujärjestelmä on yhteen sovitettu.

## Parhaat osaajat



7. Henkilöstö osallistuu ja kehittää vaikuttavaa toimintaa.
8. Hyvinvointialue on arvostettu työnantaja ja kouluttaja.
9. Johtaminen tukee henkilöstön työhyvinvointia ja osaamisen kehittämistä.

## Vaikuttavasti yhdessä



4. Ennaltaehkäisevät ja perustason palvelut vahvistuvat.
5. Palvelujen verkostoa uudistetaan yhteistyössä kuntien, yritysten ja järjestöjen kanssa.
6. Kustannuskehitys vastaa rahoitusta.

## Rohkeasti uutta



10. Johtamis- ja toimintamallit uudistuvat.
11. Tieto, tutkimus ja käytännön kokeilut ohjaavat kohti vaikuttavia toimintamalleja.
12. Uudistaminen kuuluu kaikille.

## 2. Strategian lainsäädännölliset lähtökohdat

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella laaditaan yksi hyvinvointialuestrategia, jota täydentävät ohjelmat ja suunnitelmat. Hyvinvointialuestrategian lähtökohtana ovat pohjoispohjalaiset ihmiset ja heidän hyvinvointinsa, terveytensä ja turvallisuutensa. Strategiaassa asetamme toimintaa ja taloutta ohjaavia tavoitteita vuoteen 2030. Strategiatyötä on vaiheistettu siten, että ensimmäisessä vaiheessa määrittelemme tavoitteita erityisesti vuosille 2023 - 2025.

**Hyvinvointialuestrategiaassa** aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista (laki hyvinvointialueesta, 41 §). Strategian perustana on arvio Pohjois-Pohjanmaan tilanteesta, väestön palvelutarpeista sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista. Toiminnan ja resurssien yhteen sovittaminen on keskeinen näkökulma strategiatyössä. Myös Pohjois-Pohjanmaan rooli yliopistosairaalahyvinvointialueena on huomioitu.

Pohjois-Pohjanmaalla **sosiaali- ja terveystalouden palvelustrategia** (laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, 11 §) sisältyy hyvinvointialuestrategian kokonaisuuteen. Näin keskeisistä

suunnitelmista muodostuu selkeä ja hallittu strategista johtamista, poliittista ohjausta ja kehittämistyötä ohjaava kokonaisuus.

Väestöryhmiä ja palvelukokonaisuuksia koskevat tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit tarkentuvat **sosiaali- ja terveystalouden palvelustrategian** **järjestämissuunnitelmassa. Pelastustoimen palvelutasopäätöksestä** valtuusto päättää erikseen (laki pelastustoimen järjestämisestä, 6 §).

### Strategiaassa huomioitavaa

- Asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen
- Palvelujen järjestämistä ja tuottamista koskevat strategiset linjaukset
- Laissa säädetyt palvelutavoitteet
- Omistajapolitiikka
- Henkilöstöpolitiikka
- Asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

## Sote-järjestämislaki 11 §, palvelustrategia

Hyvinvointialueen on laadittava taloutensa ja toimintansa suunnittelua ja johtamista varten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia osana hyvinvointialuestrategiaa. Palvelustrategiassa on otettava huomioon 22 § :ssä tarkoitettut sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet.

Palvelustrategiassa hyvinvointialue päättää sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet huomioiden asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden sekä kustannusvaikuttavuuden.

## Hyvinvointialuestrategia, joka sisältää sote-palvelustrategian

laki hyvinvointialueesta, 41 §, laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, 11 §

Strategiaan pohjautuva **sosiaali- ja terveystalouden palvelustrategia** tarkoittaa väestöryhmiä ja palvelukokonaisuuksia koskevia tavoitteita, toimenpiteitä ja mittareita. Järjestämissuunnitelmassa määritellään yhteisasiakkuuksiin, asiakasohjaukseen, palveluverkkoon ja monituottajuuteen liittyvät periaatteet. Lisäksi otetaan kantaa mm. palvelukriteereiden, harkinnanvaraisten asiakasmaksujen ja palvelusetelien arvojen määräytymiseen.

**Pelastustoimen palvelutasopäätöksessä** on otettava huomioon kansallisesti merkittävät riskit, alueella esiintyvät uhkat ja arvioitava niistä aiheutuvat riskit sekä määriteltävä toiminnan tavoitteet, käytettävät voimavarat, tuotettavat palvelut ja niiden taso. Huomioon on otettava myös valtakunnalliset strategiset tavoitteet. Palvelutasopäätökseen tulee sisältyä suunnitelma palvelutason kehittämisestä.

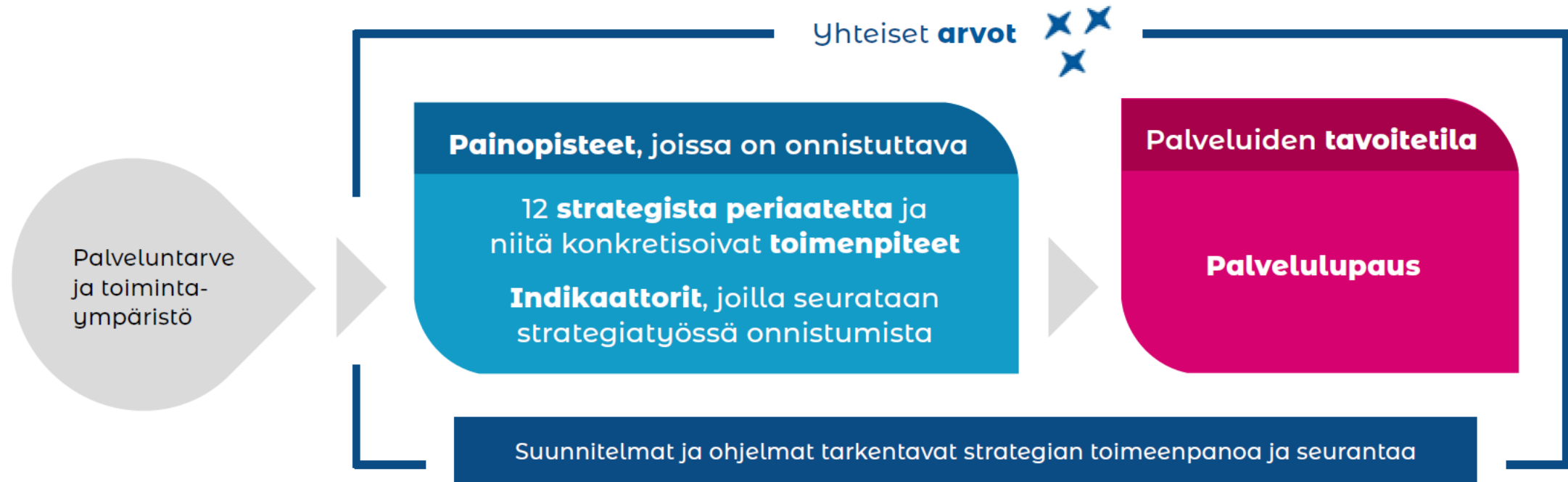
laki pelastustoimen järjestämisestä, 6 §

Suunnitelmat ja ohjelmat tarkentavat strategian toimeenpanoa ja seurantaa



### 3. Hyvinvointialueen strategiakokonaisuus

Strategia on rakennettu pohjoispohjalaista ihmistä varten, alueemme moninaisuutta ja erityispiirteitä ajatellen. Hyvinvointialueen tarina on alussa ja koko Pohjois-Pohjanmaan ääni kuuluu sen strategiassa vahvasti.



**Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen strategia** on syntynyt laajan osallisuuden, kuulemisen, yhteistyön ja alueellisen tiedon pohjalta. Työhön on osallistunut kattava joukko eri toimijoita: asukkaita, henkilöstöä, poliittisia ryhmiä, yhdistyksiä ja yrityksiä ja muita sidosryhmiä.

**Strategian ytimen** muodostavat hyvinvointialueen tavoitetila ja palvelulupaus. Olemme yhdessä määritelleet myös hyvinvointialueen arvot ohjaamaan toimintaamme, päätöksentekoa ja kehittämistyötä pitkäjänteisesti. Nämä toimivat toimintamme johtotähtinä.

**Strategian perustana** olevat painopisteet kertovat meille, missä meidän on hyvinvointialueella onnistuttava, jotta täytämme antamamme palvelulupauksen. Painopisteisiin sisältyvät strategiset periaatteet, jotka linjaavat päätöksentekoa, poliittista ohjausta ja kehittämistyötä. Määrittelemämme toimenpiteet ja indikaattorit tuovat strategiset periaatteet konkreettisiksi teoiksi.



## 4. Arvot – hyvinvointialueen tähdet

### Näemme ihmisen

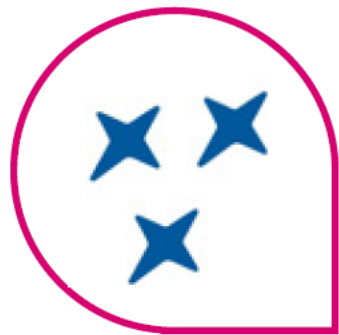
Sinä pohjoispohjalainen ihminen olet meille tärkeä. Näemme ja kuulemme tarpeesi. Toimimme yhdenvertaisesti hyvinvointisi, turvallisuutesi ja aktiivisen osallistumisesi hyväksi.

### Kohtaamme ammattitaidolla

Me osaamme ja voimme hyvin. Kaikissa kohtaamisissa vaalimme luottamuksellista ja turvallista ilmapiiriä. Toimimme kaikissa tilanteissa vastuullisesti. Ratkaisemme asioita ja luomme hyviä asiakaskokemuksia yhdessä.

### Edelläkävijänä vaikuttavuudessa

Olemme edelläkävijä tutkimuksessa ja vaikuttavien palveluiden luomisessa. Johdamme tiedolla kohti yhteisesti asetettuja tavoitteita. Kannustamme oppimiseen ja uskallamme rohkeasti kokeilla uutta.



Hyvinvointialueen logon tähtisymbolien tausta on Pohjois-Pohjanmaan taivaalla kirkkaana loistavassa Pohjantähdessä, joka on toiminut suunnannäyttäjänä kulkijoille jo vuosisatoja.

Pohjantähti kuuluu Pienen karhun tähdistöön ja on sen kirkkain tähti. Pohjantähti on tällä hetkellä Polaris, mutta Pohjantähti vaihtuu sen mukaan, mikä tähdistä on lähimpänä taivaannapaa.

Pohjantähden lailla myös Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue mukautuu ja elää muutoksessa mukana. Hyvinvointialueen strategia on johtotähti, joka ohjaa hyvinvointialueen juuri alkanutta matkaa.



## 5. Keskeisiä strategisia kysymyksiä palvelutarpeisiin ja toimintaympäristöön liittyen

Tunnettuja tarinoita  
– olemme moninaisuuden hyvinvointialue

**Meidän Pohjois-Pohjanmaamme** on moninaisuuden alue. Palveluja tarvitaan, saadaan ja tarjotaan vaihtelevin tavoin.

**Hyvinvoinnissa ja turvallisuusriskeissä** on eroja. On ongelmia ja onnistumisia. Hyvinvointialueista olemme väestöltään tällä hetkellä nuorin, mutta yksi alueista, joissa väestön ikärakenne muuttuu nopeimmin.

**Joillekin meistä** matka naapuriin saattaa olla pitkä, toiselle taas vain muutama askelen päässä. Monipaikkaisuus tuo meille liikettä ja tarjoaa mahdollisuuksia monelle.

**Hyvinvointialueen logossa** kuvatun Pohjantähden lailla myös Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue on moninainen, ennakoitua ja elää muutoksessa mukana.



## Strategisiin valintoihimme vaikuttavia tekijöitä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella:

- Väestön nopea ja merkittävä ikärakenteen muutos
- Lasten, nuorten ja perheiden lisääntynyt pahoinvointi
- Koronaan liittyvän hoito-, palvelu- ja kuntoutusvelan purkaminen
- Monialaista tukea ja yhteen sovitettuja palveluja tarvitsevien väestöryhmien palveluiden koordinointi
- Mielenrveyspalvelujen tarve on Pohjois-Pohjanmaalla korkea
- Väestön moninaisuuden ja haavoittuvassa asemassa olevien väestöryhmien tarpeiden huomiointi
- Osaavan ja hyvinvoivan henkilöstön riittävyyden turvaaminen
- Työttömyyden, syrjäyttävien rakenteiden ja köyhyyden aiheuttamien ongelmien syiden ja seurausten tunnistaminen ja vaikuttavien toimenpiteiden rakentaminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa

- Yhdenvertaisuuden varmistaminen laajalla ja moninaisella hyvinvointialueella
- Kansallinen ohjaus ja kustannuskehityksen sopeuttaminen laskennalliseen, pääosin palvelutarpeisiin pohjautuvaan rahoitukseen
- Yhteen sovitettun johtamisen, toiminnan ja toimintakulttuurin takaaminen
- Digitalisaation ja sähköisten palveluiden mahdollisuuksien hyödyntäminen
- Lainsäädännön muutosten vaikutukset



## 6. Hyvinvointialueen sujuvan käynnistymisen varmistaminen

Hyvinvointialuestrategiassa asetamme toimintaa ja taloutta ohjaavia tavoitteita vuoteen 2030. Strategiatyötä on vaiheistettu ja ensimmäisessä vaiheessa määrittelemme tavoitteita erityisesti vuosille 2023–2025. On tärkeää tunnistaa, mikä on kriittistä hyvinvointialueen aloittaessa toimintansa.

**Strategian ensimmäisessä vaiheessa** yksi tärkeimmistä tehtävistä on varmistaa, että asiakkuudet, palvelut ja henkilöstö siirtyvät hallitusti ja juridisesti hyvinvointialueelle. Keskeistä on päättää strategisista periaatteista ja toimenpiteistä, jotka takaavat, että palvelut ovat yhdenvertaisia ja vaikuttavia, ja ne vastaavat aiempaa paremmin palvelutarpeisiin. Rakenteiden ja toimintamallien uudistaminen hallitusti on välttämätöntä. On myös olennaista,

että pystymme rakentamaan hyvinvointialueen, joka on turvallinen ja kriisinkestävä.

**Käynnistymisvaiheen strategiatyössä** keskeistä on huolehtia, että toimintamallit, palvelukuvaukset, kriteerit ja asiakasmaksut yhdenmukaistetaan. On tärkeää, että teemme hyvinvointialueesta vetoimaisen työnantajan ja kehittämisen kumppanin. Lähtökohtana on, että resurssit

kohdennetaan vaikuttavasti, ja kustannuskehitys on rahoituksen mukainen. Tärkeä strateginen tavoite on, että alusta lähtien kehitämme yhteistä, osallisuuteen ja tietoon pohjautuvaa toiminta- ja päätöksentekokulttuuria. Tämä edellyttää, että henkilöstöllä ja alueen toimijoilla on mahdollisuus osallistua strategiatyöhön ja hyvinvointialueen palveluiden kehittämiseen.



## 7. Millaista hyvinvointialuetta tavoittelemme – palvelulupaus ja hyvinvointialueen palveluiden tavoitetila

**Tavoitteenamme** Pohjois-Pohjanmaalla on hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden parantuminen sekä palvelutarpeiden väheneminen. Yhdenvertaisuus, osallisuus, vastuullisuus ja vaikuttavuus ovat johtotähtiämme. Vahvuutemme on alueemme erityispiirteiden ja toimintaympäristön ymmärtäminen.

**Pohjois-Pohjanmaalla** ennaltaehkäisy, omatoiminen riskeihin varautuminen ja toimivat lähipalvelut ovat lähtökohta sujuvalle arjelle. Teemme aktiivisesti työtä kestävästä kehityksestä ja hyvinvointia tukevan ympäristön eteen ja tavoittelemme hiilineutraalia toimintaa.

**Pidämme** huolta, että henkilöstössämme meillä on parhaat osaajat, jotka voivat työssään hyvin. Kuntien, yritysten, järjestöjen sekä muiden keskeisten toimijoiden kanssa huolehdimme yhteisesti, että saat tarvitsemasi palvelut sujuvasti ja oikeaan aikaan.

**Meitä** ohjaavat tieto ja tutkimus. Yliopistosairaalahyvinvointialueena haluamme olla kumppaneidemme kanssa edelläkävijöitä uusien innovatiivisten teknologioiden ja toimintamallien kokeilemisessä sekä niiden hyödyntämisessä.



## **Palvelulupaus: Hyvinvointi, terveys ja turvallisuus – yhdessä tehden**



**Pohjoispohjalaisella** päättäväsyydellä ja rohkeudella rakennamme yhdessä hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta Perämeren rannoilta jokilatvoille. Yhdessä tehden onnistumme!

- ✓ **Kun tarvitset neuvoja, tukea, apua tai turvaa, olemme sinua varten.**
- ✓ **Huolehdimme yhteisesti siitä, että saat tarvitsemasi palvelut sujuvasti ja oikeaan aikaan, ja huolehdimme niiden jatkuvuudesta.**
- ✓ **Tuomme palvelut lähelle sinua monin eri tavoin.**
- ✓ **Voit luottaa siihen, että toimintamme on vaikuttavaa ja se perustuu uusimpaan tietoon ja tutkimukseen.**
- ✓ **Turvaamme laadukkaat palvelut huolehtimalla hyvinvointialueen tasapainoisesta taloudesta.**

## 8. Vuosien 2023–2025 painopisteet ja strategiset periaatteet, jotka linjaavat johtamista, poliittista ohjausta ja kehittämistä

Missä meidän on onnistuttava:

### Ihmistä varten

1. Osallisuus, varhainen tuki, onnettomuuksien ennaltaehkäisy sekä omaehtoinen terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden parantaminen painottuvat
2. Palvelut ovat tarpeenmukaiset ja lähellä saavutettavissa monin eri tavoin
3. Palvelujärjestelmä on yhteen sovitettu eri toimijoiden välillä

### Vaikuttavasti yhdessä

4. Osaamisen ja resurssien jakaminen vahvistavat ennaltaehkäisyä ja perustason palveluja
5. Palvelujen verkostoa uudistetaan yhteistyössä kuntien, yritysten ja järjestöjen kanssa siten, että se vastaa palvelutarpeita, onnettomuusuhkia, väestökehitystä ja alueellisia erityispiirteitä
6. Hyvinvointialueen kustannuskehitys vastaa rahoitusta

### Parhaat osaajat

7. Henkilöstö osallistuu ja vaikuttaa hyvinvointialueen toimintaan ja palvelujen kehittämistyöhön
8. Hyvinvointialue on arvostettu työnantaja ja kouluttaja
9. Johtaminen tukee henkilöstön työhyvinvointia ja osaamisen kehittämistä

### Rohkeasti uutta

10. Johtamis- ja toimintamallit uudistuvat vastaamaan palvelutarpeita sekä resurssien vaikuttavaa käyttöä
11. Tieto, tutkimus ja käytännön kokeilut ohjaavat toimintaa kohti vaikuttavia toimintamalleja
12. Uudistaminen kuuluu kaikille

## 9. Toimenpiteet ja indikaattorit vuosille 2023–2025

**Määrittelemämme toimenpiteet** tuovat strategiset periaatteet konkreettisiksi teoiksi.

**Indikaattorit mittaavat** onnistumista keskeisissä strategisissa kysymyksissä. Ne ilmaisevat muutosta pidemmällä aikajänteellä. Indikaattorit mahdollistavat vertailun hyvinvointialueen sisällä ja alueiden välillä.

**Tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit** tarkentuvat sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämissuunnitelmassa, pelastustoimen palvelutasopäätöksessä ja muissa hyvinvointialuestrategiaan liittyvissä suunnitelmissa ja ohjelmissa.





# Painopiste: Ihmistä varten

TEEMA: Osallisuus, varhainen tuki, ennaltaehkäisy, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

## STRATEGINEN PERIAATE

### 1. Osallisuus, varhainen tuki, onnettomuuksien ennaltaehkäisy sekä omaehtoinen terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden parantaminen painottuvat

Näin sen teemme:

- Painotamme palvelurakenteessa ehkäisevää ja ennakoivaa työtä.
- Teemme tiivistä yhteistyötä järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.
- Toimimme siten, että osallisuus, hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen sekä onnettomuusuhkien ennakointi ovat osa kaikkia hyvinvointialueen palveluita.
- Tuemme omaehtoista huolehtimista omasta ja lähipiirin hyvinvoinnista, terveydestä ja turvallisuudesta.

TOIMENPITEET

TEEMA: Palvelujen saatavuus, saavutettavuus ja yhdenvertaisuus

## STRATEGINEN PERIAATE

### 2. Palvelut ovat tarpeenmukaiset ja lähellä saavutettavissa monin eri tavoin

Näin sen teemme:

- Parannamme asiakkaiden palvelutarpeeseen pohjautuen palvelujen laatua, vaikuttavuutta ja hoidon jatkuvuutta.
- Kehitämme lähipalvelujen yhdenvertaista saatavuutta ja saavutettavuutta huomioiden sähköisten ja liikkuvien palveluiden sekä teknologian mahdollisuudet.
- Tarjoamme ihmisille mahdollisuuden vaikuttaa siihen, mistä he saavat palvelunsa.

TOIMENPITEET

TEEMA: Integraatio ja yhdyspinnat

## STRATEGINEN PERIAATE

### 3. Palvelujärjestelmä on yhteen sovitettu eri toimijoiden välillä

Näin sen teemme:

- Varmistamme yhteen sovitetut palvelut sekä niiden seurannan ja arvioinnin toimialojen (sosiaali- ja terveystieteiden, pelastustoimi), toimialueiden (esim. ikäihmistien palvelut) ja eri palvelutasojen välillä.
- Luomme toimivat yhteistyörakenteet ja toimintamallit kuntien, yritysten, järjestöjen, oppilaitosten ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa.

TOIMENPITEET



# Painopiste: Vaikuttavasti yhdessä

TEEMA: Perus- ja erityistason palvelut

STRATEGINEN PERIAATE

## 4. Osaamisen ja resurssien jakaminen vahvistavat ennaltaehkäisyä ja perustason palveluja

Näin sen teemme:

- Ohjaamme tarvittavat resurssit perustason palvelujen vahvistamiseen hyödyntäen sähköisten palveluiden, työtapojen uudistamisen ja koulutuksen mahdollisuuksia.
- Toteutamme yhteisasiakkuutta tai paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden palvelut koordinoitusti ja vaikuttavasti.
- Varmistamme hoito- ja palvelutakuiden toteutumisen.

TOIMENPITEET



TEEMA: Palveluverkosto, monituottajuus, tukipalvelut

STRATEGINEN PERIAATE

## 5. Palvelujen verkostoa uudistetaan yhteistyössä kuntien, yritysten ja järjestöjen kanssa siten, että se vastaa palvelutarpeita, onnettomuusuhkia, väestökehitystä ja alueellisia erityispiirteitä

Näin sen teemme:

- Uudistamme ja yhteensovitamme palvelujen verkostoa tarpeen mukaan.
- Kokoamme yhteen vaativaa erityisosaamista edellyttävät palvelut henkilöstön riittävyyden ja osaamisen turvaamiseksi.
- Varmistamme, että järjestämistavat ovat vaikuttavia ja ne perustuvat väestön palvelutarpeisiin.
- Toteutamme hyvinvointialueen palvelut yhteistyössä kuntien, yritysten ja järjestöjen kanssa.
- Toteutamme tukipalvelut ja hankinnat vastuullisesti, vaikuttavasti ja kustannustehokkaasti alueen yritykset huomioiden.

TOIMENPITEET

TEEMA: Tasapainoinen talous

STRATEGINEN PERIAATE

## 6. Hyvinvointialueen kustannuskehitys vastaa rahoitusta

Näin sen teemme:

- Kohdennamme resurssit hyvinvointialueella palvelutarpeiden, väestökehityksen, turvallisuus- ja onnettomuusuhkien sekä alueellisten erityispiirteiden perusteella ympäristön ja talouden kannalta kestävästi.
- Rakennamme tiedolla johtamiseen pohjautuvan mallin resurssien vaikuttavalle kohdentamiselle.
- Mitoitamme investoinnit hyvinvointialueen kantokyvyn mukaisesti.
- Kohdennamme henkilöstöresurssit hyvinvointialueella vaikuttavasti palvelutarpeisiin, toimintaympäristön muutoksiin ja onnettomuusuhkiin perustuen.

TOIMENPITEET

## Painopiste: Parhaat osaajat

TEEMA: Henkilöstön osallisuus ja kehittäminen

TEEMA: Työnantaja

TEEMA: Henkilöstöjohtaminen

STRATEGINEN PERIAATE

STRATEGINEN PERIAATE

STRATEGINEN PERIAATE

### 7. Henkilöstö osallistuu ja vaikuttaa hyvinvointialueen toimintaan ja palvelujen kehittämistyöhön

Näin sen teemme:

- a) Teemme tiivistä yhteistyötä alueen oppilaitosten ja koulutusorganisaatioiden kanssa edistäen samalla koulutuksen laatua ja vaikuttavuutta.
- b) Luomme toimintamallit ja rakenteet, joilla koko henkilöstö voi osallistua palveluiden ja toiminnan kehittämiseen.
- c) Mahdollistamme erityisosaamisen jakamisen ja verkostojen rakentumisen hyvinvointialueella.

TOIMENPITEET

### 8. Hyvinvointialue on arvostettu työnantaja ja kouluttaja

Näin sen teemme:

- a) Toimimme siten, että osaava ja työssään hyvinvoiva henkilöstö on hyvinvointialueen peruspilari.
- b) Kannustamme, koulutamme ja motivoimme henkilöstöä osaajien saatavuuden turvaamiseksi.
- c) Rakennamme uudistuvia, rohkeita ja inhimillisiä työyhteisöjä, joissa työolot ovat kunnossa ja häirinnän ehkäisemiseen on toimintamallit.

TOIMENPITEET

### 9. Johtaminen tukee henkilöstön työhyvinvointia ja osaamisen kehittämistä

Näin sen teemme:

- a) Luomme edellytykset kehittää henkilöstön osaamista ja työuralla etenemistä.
- b) Tunnistamme kyvykkyydet ja kannustamme uudistamaan osaamista sekä tehtävänkuvia. Vahvistamme esihenkilöosaamista.
- c) Tuemme henkilöstöä ja esihenkilöitä muutosprosessissa.

TOIMENPITEET



## Painopiste: Rohkeasti uutta

TEEMA: Johtaminen: rakenteet, integraatio, verkostot, talous

STRATEGINEN PERIAATE

### 10. Hyvinvointialueen johtamis- ja toimintamallit uudistuvat vastaamaan palvelutarpeita sekä resurssien vaikuttavaa käyttöä

Näin sen teemme:

- Kehitämme palvelutarpeeseen, tutkittuun tietoon ja asiantuntijoiden käytännön näkemyksiin pohjautuen moniammatillisia johtamis- ja toimintamalleja tukemaan palvelujen yhteensovittamista, vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta.
- Ennakoimme toimintaympäristön muutoksia sekä onnettomuusuhkia, ja tarvittaessa uudistamme toimintaa ja rakenteita tulevaisuuden tarpeet huomioiden.
- Vaikutamme kaikilla tasoilla hyvinvointialueen mahdollisuuksiin selviytyä perustehtävistään ja kehittyä.
- Vahvistamme yhteistyöalueen (YTA) yhteisiä palveluja ja hyvinvointialueiden välistä yhteistyötä erityisesti vaativaa erityisosaamista edellyttävissä toiminnoissa.

TOIMENPITEET

TEEMA: Tieto ja tutkimus

STRATEGINEN PERIAATE

### 11. Tieto, tutkimus ja käytännön kokeilut ohjaavat toimintaa kohti vaikuttavia toimintamalleja

Näin sen teemme:

- Luomme toimivat yhteistyörakenteet Pohjois-Pohjanmaan ja pohjoisen yhteistyöalueen tutkimus- ja koulutusorganisaatioiden kanssa.
- Rakennamme toimivat järjestelmät tukemaan tiedolla johtamisen toteutumista.
- Luomme mallin järjestelmällisestä tiedon keräämisestä väestön sosiaalisista ilmiöistä hyödyntäen esimerkiksi rakenteellisen sosiaalityön toimintamallia.
- Olemme mukana kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa oppimassa ja jakamassa parhaita käytäntöjä.
- Tuotamme läpinäkyvää ja vertailukelpoista tietoa palvelujen järjestämisestä, saatavuudesta, laadusta, vaikuttavuudesta ja kustannuksista.

TOIMENPITEET

TEEMA: Kehittäminen: asukkaat ja sidosryhmät

STRATEGINEN PERIAATE

### 12. Uudistaminen kuuluu kaikille

Näin sen teemme:

- Luomme rakenteet ja toimintamallit, jotka mahdollistavat osallistumisen ja yhteiskehittämisen asukkaille ja sidosryhmille.
- Toimimme siten, että hyvinvointialue on arvostettu, luotettava ja vetovoimainen yhteistyökumppani.
- Mahdollistamme kehittämistyössä paikalliset hyvät käytännöt ja toimintamallit sekä niiden levittämisen.

TOIMENPITEET





## Strategian seurannan keskeiset indikaattorit



MISSÄ MEIDÄN ON  
ONNISTUTTAVA:

Ihmistä  
varten

Vaikuttavasti  
yhdessä

Parhaat  
osaajat

Rohkeasti  
uutta

| INDIKAATTORI   | TAVOITE   |
|--|---|
| 1. THL:n sote-palvelutarvekerroin  | Kerroin pienenee  |
| 2. Talousarvion toteutuminen, asukaskohtaisten nettokustannusten muutos, tarvevakioidut soten nettomenot | Tilinpäätös ja asukaskohtaisten kustannusten kasvu toteutuvat tarveperustaista rahoitusta vastaavasti. Tarvevakioitujen soten nettomenojen indeksi pienenee.  |
| 3. Perustason palveluiden vahvistuminen ja painopisteen siirtyminen ehkäisevään työhön                   | Perustason palvelut vahvistuvat ja raskaammista palveluista painopiste siirtyy ehkäisevään ja ennakoiwaan työhön. Tämä lisää pidemmällä aikajänteellä väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä hillitsee kustannusten nousua. |
| 4. Lakisääteisten hoito- ja palvelutakuiden toteutuminen   | Lakisääteiset palvelutakuut toteutuvat  |
| 5. Asiakastyytyväisyys   | Asiakastyytyväisyys paranee   |
| 6. Henkilöstön työhyvinvointi  | Henkilöstön työhyvinvointia kuvaavat tunnusluvut paranevat ja sairauspoissaolot vähenevät.  |
| 7. Sähköisten palveluiden käyttö   | Sähköisten palveluiden käyttö lisääntyy. Asiakkaiden ja henkilöstön tyytyväisyys sähköisiin palveluihin paranee.  |
| 8. Eri järjestämistapojen osuus ja kehitys   | Järjestämistavat vastaavat palvelutarpeisiin ja alueellisiin erityiskysymyksiin sekä ovat vaikuttavia ja kustannustahokkaita  |
| 9. Pelastustoimen ennaltaehkäisevän ja omatoimisuutta edistävän turvallisuustyön toteutuminen            | Ennaltaehkäisevä työ vähentää onnettomuuksien määrää ja seurauksia  |
| 10. Tutkimuksen ja kehittämisen laatu ja laajuus   | Tieteellisten artikkeleiden julkaisupistemäärä nousee. Teknologia- ja palvelukokeilujen sekä yhteiskehittämisahtioiden määrä ja laajuus kasvavat.   |

## Strategian seurannan keskeiset indikaattorit 1/2

| INDIKAATTORI   | TAVOITE   | KUVAUS   |
|--|---|--|
| 1. THL:n sote-palvelutarvekerroin  | Kerroin pienenee  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Terveydenhuollon kerroin (THL)</li> <li>• Sosiaalihuollon kerroin (THL)</li> <li>• Vanhustenhuollon kerroin (THL)</li> </ul>  |
| 2. Talousarvion toteutuminen, asukaskohtaisten nettokustannusten muutos, tarvevakioidut soten nettomenot | Tilinpäätös ja asukaskohtaisten kustannusten kasvu toteutuvat tarveperustaista rahoitusta vastaavasti. Tarvevakioidut soten nettomenojen indeksi pienenee.  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Tilinpäätöksen toteutuminen talousarvioon ja tarveperustaiseen rahoitukseen verrattuna</li> <li>• Asukaskohtainen kustannus: sote, pela, hyvinvointialue yhteensä</li> <li>• Sosiaali- ja terveyspalveluiden tarvevakioidut nettomenot</li> </ul>   |
| 3. Perustason palveluiden vahvistuminen ja painopisteen siirtyminen ehkäisevään työhön                   | Perustason palvelut vahvistuvat ja raskaammista palveluista painopiste siirtyy ehkäisevään ja ennakoiwaan työhön. Tämä lisää pidemmällä aikajänteellä väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä hillitsee kustannusten nousua. | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Palvelurakenteen seurantamallissa (ns. värikorimalli) vihreällä ja keltaisella tunnukseilla merkittyjen palveluiden osuus ja kehitys: kustannukset, asiakkaat, kontaktit</li> <li>• HYTE-kertoimen prosessi- ja tulosindikaattorit</li> <li>• Hyvinvointialueen kustannuskehitys: muutos% kokonaisuutena ja €/asukas</li> </ul> |
| 4. Lakisääteisten hoito- ja palvelutakuiden toteutuminen   | Lakisääteiset palvelutakuut toteutuvat  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Lakisääteisesti määriteltyjen hoito- ja palvelutakuiden toteutuminen</li> <li>• Pelastustoiminnan kiireellisten hälytystehtävien toimintavalmiusaikojen toteutuminen riskiluokittain ja riskiruuduittain</li> </ul>   |
| 5. Asiakastyytyväisyys   | Asiakastyytyväisyys paranee   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Tarkentuu asiakaspalautejärjestelmän määrittelyn jälkeen, esim. nettosuositelijaindeksi</li> </ul>  |

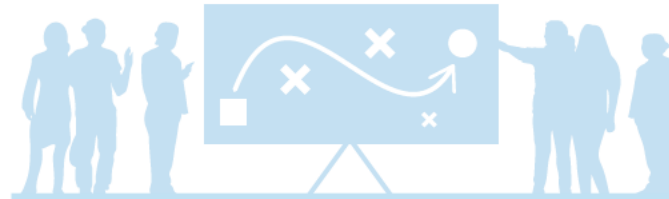




## Strategian seurannan keskeiset indikaattorit 2/2

| INDIKAATTORI   | TAVOITE   | KUVAUS   |
|--|---|--|
| <b>6. Henkilöstön työhyvinvointi</b>   | Henkilöstön työhyvinvointia kuvaavat tunnusluvut paranevat ja sairauspoissaolot vähenevät   | <ul style="list-style-type: none"> <li>Tarkentuu, kun henkilöstön työhyvinvointisuunnitelma on laadittu (esim. Työterveyslaitoksen Mitä kuuluu? -kysely)</li> <li>Sairauspoissaolojen kehitys henkilötyövuosina</li> </ul>   |
| <b>7. Sähköisten palveluiden käyttö</b>  | Sähköisten palveluiden käyttö lisääntyy. Asiakkaiden ja henkilöstön tyytyväisyys sähköisiin palveluihin paranee.                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>Etäasiointikäynnit, % perusterveydenhuollon avohoidon käynneistä</li> <li>Etäasiointikäynnit, % erikoissairaanhoidon avohoidon käynneistä</li> <li>Etäasiointikäynnit, % sosiaalihuollon avohoidon käynneistä</li> <li>Asiakkaiden ja henkilöstön tyytyväisyys sähköisten palveluiden käyttöön (asiakaspalautejärjestelmä ja henkilöstökysely)</li> <li>Etäyhteys pelastustoimen turvallisuusviestinnässä, %-osuus turvallisuusviestinnän tapahtumista</li> </ul> |
| <b>8. Eri järjestämistapojen osuus ja kehitys</b>  | Järjestämistavat vastaavat palvelutarpeisiin ja alueellisiin erityiskysymyksiin sekä ovat vaikuttavia ja kustannustahokkaita                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>Hyvinvointialueen oman palvelutuotannon, yksityisen palvelutuotannon, palvelusetelien sekä järjestöjen tuottamien palveluiden osuus ja kehitys: osuus käynneistä, asiakkaista ja kustannuksista</li> </ul>  |
| <b>9. Pelastustoimen ennaltaehkäisevän ja omatoimisuutta edistävän turvallisuustyön toteutuminen</b> | Ennaltaehkäisevä työ vähentää onnettomuuksien määrää ja seurauksia  | <ul style="list-style-type: none"> <li>Valvonnan toteuma, pelastustoimi (%)</li> <li>Turvallisuusviestinnän toteuma, pelastustoimi (%)</li> <li>Hälytystehtävien määrän kehitys, pelastustoimi (% kolmen edellisen vuoden keskiarvosta)</li> </ul>   |
| <b>10. Tutkimuksen ja kehittämisen laatu ja laajuus</b>  | Tieteellisten artikkeleiden julkaisupistemäärä nousee Teknologia ja palvelukokeilujen sekä yhteiskehittämissaihioiden määrä ja laajuus kasvavat | <ul style="list-style-type: none"> <li>Tutkimuksen laatu (JUFO)</li> <li>Toteutettujen teknologia- ja palvelukokeilujen sekä yhteiskehittämissaihioiden määrä (kpl) ja laajuus (näkökulmina mm. talous, kumppanuudet, alueellinen/kansallinen/kansainvälinen)</li> </ul>   |





## 10. Seuranta ja arviointi

Hyvinvointialueen toimintaympäristö, väestön palvelutarpeet ja sidosryhmien tavoitteet ovat jatkuvassa muutoksessa. Myös näkemyksemme hyvinvointialueen vaikuttavista palveluista ja uudistamisen tarpeista kehittyvät toiminnan käynnistymisen myötä. Samoin kansallisen ohjauksen ja tavoitteiden päivittyminen sekä esimerkiksi rahoituksen tason muutokset voivat edellyttää strategisen suunnan tarkistamista. Näin ollen strategiaprosessissa meillä on tarpeen elää ajassa ja pitää katse tulevassa.

Lakiin hyvinvointialueesta (41 §) on kirjattu velvoite hyvinvointialuestrategian tarkastamisesta vähintään kerran aluevaltuuston toimikaudella. Pohjois-Pohjanmaalla haluamme olla tässäkin edelläkävijöiden joukossa.

Pohjois-Pohjanmaalla hyvinvointialuestrategian seuranta toteutetaan jatkuvan strategiaprosessin periaatteiden mukaisesti. Jatkuvasti toteutuvalla seurannalla ja arvioinnilla voidaan tarvittaessa tarkentaa linjauksia ja toimenpiteitä, joilla varmistetaan palvelulupauksen ja hyvinvointialuestrategian tavoitteiden

Strategian seuranta toteutetaan jatkuvan strategiaprosessin periaatteiden mukaisesti

toteutuminen. Jatkuva strategiaprosessi ja tiedolla johtaminen antavat mahdollisuuden haastaa ja tarkentaa strategian suuntaa kohti vaikuttavia palveluja. Strategian seurannan ja arvioinnin vastuut toteutuvat hyvinvointialueen hallintosäännön mukaisesti. On tärkeää, että arvioimme ja kehitämme strategiaa oikea-aikaisesti, joustavasti, ketterästi ja avoimesti yhteistyössä hyvinvointialueen eri toimijoiden kanssa.

**Hyvinvointi, terveys ja turvallisuus – yhdessä tehden onnistumme.**



# Liitteet

# Liite 1: Ohjelmat ja suunnitelmat

2021

2022

2023-2024

Valmistelu

- **Sote-palvelujen järjestämissuunnitelma/ sote-palvelustrategia (sote-järjestämlaki 11 §)**
  - Valvontaohjelma (sote)
  - Monituottajussuunnitelma?
- **Pelastustoimen palvelutasopäätös (pela-järjestämlaki 6 §)**
- **Talousarvio ja -suunnitelma (laki hyvinvointialueesta 115 §)**
- **Investointisuunnitelma (laki hyvinvointialueesta 16 §)**
- **Hyvinvointialueiden yhteistyösopimus (sote-järjestämlaki 36 §)**
- **Valmiussuunnitelma (hva-laki 150 §, sote-järjestämlaki 50 §)**
- **Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma (mm. yhdenvertaisuuslaki)**
- Osallisuus-, vuorovaikutus- ja hyvinvointiohjelma (huomioitava hva-strategiassa, hva-laki 41 §)
  - **Hyvinvointikertomus (sote-järjestämlaki 7 §)**
  - Viestintäsuunnitelma
- Henkilöstöohjelma (huomioitava hva-strat., hva-laki 41 §)
- Omistajapoliittinen ohjelma (huom. hva-strategiassa, hva-laki 41 §)
- Riskienhallintaohjelma
- Ict-muutosohjelma

Hyvinvointialuestrategian sisällöt ja toimeenpano täsmentyvät hyvinvointialueen toimintaa, taloutta ja kehittämistyötä koskevissa ohjelmissa

- **Hyvinvointisuunnitelma (sote-järjestämlaki 7 §), sisältäen osan substanssilakien edellyttämistä ohjelmista/ suunnitelmista**
- **Muut substanssilakien edellyttämät ohjelmat/ suunnitelmat**
- Tiedolla johtamisen suunnitelma
- Laatuohjelma
- Tutkimus- ja kehitysohjelma
- Ict-ohjelma
- Monituottajussuunnitelma?

\*tumman punaisella merkityt lain velvoittamia

Valmistelu



## Liite 2: Valmistelua on tehty laajalla osallisuudella

- POPsoten rakennehankkeen esivalmisteluvaiheessa 2020-2021
- Hyvinvointialueen valmistelussa lakien voimaantulon jälkeen 2021-2022



### ESIMERKKEJÄ

- Aluevaltuutetuille 2 strategiatoria, 2 sähköistä taustakyselyä ja useita seminaareja
- Noin 250 yhteistyötilaisuutta ja työpajaa, joissa osallistujia yli 3500
- Asukkaille, henkilöstölle, järjestöille, yrittäjille ja muille sidosryhmille toteutetuissa kyselyissä vastaajia n. 6000
- Noin 15 yhteistyötilaisuutta kuntien vaikuttamistoimielimille
- Strategiaa taustoittavassa sähköisessä väittämä-äänestyksessä vastaajia noin 1150
- Kaikilla kuudella alueella 2-3 henkilöstötilaisuutta/alue ja lisäksi 2 koko henkilöstölle avointa infoa
- Kuntien ja kuntayhtymien johtoryhmien kanssa vähintään 1-2 tapaamista
- Kaikkien kuuden alueen alueellisten poliittisten seurantaryhmien kanssa 3 tapaamista/alue
- Yrittäjien ja sote-palveluntuottajajärjestöjen säännölliset verkostotapaamiset kevästä 2021 lähtien
- Monet yhteistyötilaisuuksista on nauhoitettu, jolloin tallennetta on ollut mahdollisuus jakaa esim. työyhteisössä tai verkostossa
- Tiedon välittäminen aktiivisesti mm. kirjoitusten, blogien ja sosiaalisen median kautta



# Liite 3: Indikaattorit

## Painopiste: Ihmistä varten



| TEEMAT  | STRATEGINEN PERIAATE  | TOIMENPITEET   | INDIKAATTORIT  |
|---|---|--|--|
| Osallisuus, varhainen tuki, ennaltaehkäisy, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen | 1. Osallisuus, varhainen tuki, onnettomuuksien ennaltaehkäisy sekä omaehtoinen terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden parantaminen painottuvat | a) Painotamme palvelurakenteessa ehkäisevää ja ennakoivaa työtä.<br>b) Teemme tiivistä yhteistyötä järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.<br>c) Toimimme siten, että osallisuus, hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen sekä onnettomuusuhkien ennakointi ovat osa kaikkia hyvinvointialueen palveluita.<br>d) Tuemme omaehtoista huolehtimista omasta ja lähipiirin hyvinvoinnista, terveydestä ja turvallisuudesta. | <ul style="list-style-type: none"><li>Ehkäisevien ja ennakoivien palvelujen osuus vahvistuu</li><li>Hyvinvointikertomuksen indikaattorit</li><li>Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen</li><li>Palvelutarvekertoimet (THL)</li><li>Onnettomuuksien määrä ja kehitys (kpl- ja %-muutos)</li><li>Tapaturmaidikaattorit (THL)</li></ul>  |
| Palvelujen saatavuus, saavutettavuus ja yhdenvertaisuus                           | 2. Palvelut ovat tarpeenmukaiset ja lähellä saavutettavissa monin eri tavoin  | a) Parannamme asiakkaiden palvelutarpeeseen pohjautuen palvelujen laatua, vaikuttavuutta ja hoidon jatkuvuutta.<br>b) Kehitämme lähipalvelujen yhdenvertaista saatavuutta ja saavutettavuutta huomioiden sähköisten ja liikkuvien palveluiden sekä teknologian mahdollisuudet.<br>c) Tarjoamme ihmisille mahdollisuuden vaikuttaa siihen, mistä he saavat palvelunsa.  | <ul style="list-style-type: none"><li>Hoitoon tai palveluun pääsyn odotusaika</li><li>Sote-keskusten palveluiden keskimääräinen saavutettavuusaika</li><li>Hoidon jatkuvuus, COCI-indeksi (käyntien hajautuminen eri ammattihenkilöille tietyllä ajanjaksolla)</li><li>Sähköisten palvelujen osuus avohoidon palveluissa</li><li>Fyysisiä käyntejä korvaavat etäasioinnit</li><li>Pelastustoiminnan toimintavalmiusaikojen toteutuminen riskiluokittain (%) ja riskiruudittain (%)</li><li>Palvelukokemus (sis. sähköiset palvelut)</li><li>Laatuindeksin määrittely</li></ul> |
| Integraatio ja yhdyspinnat  | 3. Palvelujärjestelmä on yhteen sovitettu eri toimijoiden välillä   | a) Varmistamme yhteen sovitetut palvelut sekä niiden seurannan ja arvioinnin toimialojen (sosiaali- ja terveyspalvelut, pelastustoimi), toimialueiden (esim. ikäihmisten palvelut) ja eri palvelutasojen välillä.<br>b) Luomme toimivat yhteistyörakenteet ja toimintamallit kuntien, yritysten, järjestöjen, oppilaitosten ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa.   | <ul style="list-style-type: none"><li>Palvelun/palveluketjun sujuvuus: näkökulmina a) asiakas, b) henkilöstö, c) sidosryhmät</li><li>Kustannukset palveluketjuittain (€/asiakas, €/asukas)</li><li>Kumppanuuksien systemaattisen toimintamallin toteutuminen</li></ul>   |





## Painopiste: Vaikuttavasti yhdessä

| TEEMAT  | STRATEGINEN PERIAATE   | TOIMENPITEET   | INDIKAATTORIT  |
|---|--|--|--|
| Perus- ja erityistason palvelut                 | 4. Osaamisen ja resurssien jakaminen vahvistavat ennaltaehkäisyä ja perustason palveluja   | a) Ohjaamme tarvittavat resurssit perustason palvelujen vahvistamiseen hyödyntäen sähköisten palveluiden, työtapojen uudistamisen ja koulutuksen mahdollisuuksia.<br>b) Toteutamme yhteisasiakkuutta tai paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden palvelut koordinoitusti ja vaikuttavasti.<br>c) Varmistamme hoito- ja palvelutakuiden toteutumisen.   | <ul style="list-style-type: none"><li>Perus- ja erityistason palvelujen käytön, kustannusten ja henkilöstöresurssien suhde</li><li>Hoito- ja palvelutakuiden toteutuminen</li><li>Yhteisasiakkuutta tai paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden osuus ja määrä</li><li>Paloriski-ilmoituksiin liittyvät toimenpiteet (kpl ja ratkaisujen %-osuus)</li><li>Pelastustoimen valvontasuunnitelman toteutuminen (%-osuus suunnitellusta ja vireille tulleista)</li><li>Pelastustoimen turvallisuusviestinnän toteutuminen (%)</li></ul> |
| Palveluverkosto, monituot-tajuus, tuki-palvelut | 5. Palvelujen verkostoa uudistetaan yhteistyössä kuntien, yritysten ja järjestöjen kanssa siten, että se vastaa palvelutarpeita, onnettomuus-uhkia väestökehitystä ja alueellisia erityispiirteitä | a) Uudistamme ja yhteensovitamme palvelujen verkostoa tarpeen mukaan.<br>b) Kokoamme yhteen vaativaa erityisosaamista edellyttävät palvelut henkilöstön riittävyyden ja osaamisen turvaamiseksi.<br>c) Varmistamme, että järjestämistavat ovat vaikuttavia ja ne perustuvat väestön palvelutarpeisiin.<br>d) Toteutamme hyvinvointialueen palvelut yhteistyössä kuntien, yritysten ja järjestöjen kanssa.<br>e) Toteutamme tukipalvelut ja hankinnat vastuullisesti, vaikuttavasti ja kustannustehokkaasti alueen yritykset huomioiden.            | <ul style="list-style-type: none"><li>Hyvinvointialueen oman palvelutuotannon, yksityisen palvelutuotannon, palvelusetelien sekä järjestöjen tuottamien palveluiden osuus ja kehitys</li><li>Kustannukset järjestämistavoittain (€/asiakas, €/suorite) valituista palveluista, joissa vertailu mahdollinen järjestämistavasta riippumatta</li></ul>  |
| Tasapainoinen talous                            | 6. Hyvinvointialueen kustannus-kehitys vastaa rahoitusta   | a) Kohdennamme resurssit hyvinvointialueella palvelutarpeiden, väestökehityksen, turvallisuus- ja onnettomuusuhkien sekä alueellisten erityispiirteiden perusteella ympäristön ja talouden kannalta kestävästi.<br>b) Rakennamme tiedolla johtamiseen pohjautuvan mallin resurssien vaikuttavalle kohdentamiselle.<br>c) Mitoitamme investoinnit hyvinvointialueen kantokyvyn mukaisesti.<br>d) Kohdennamme henkilöstöresurssit hyvinvointialueella vaikuttavasti palvelutarpeisiin, toimintaympäristön muutoksiin ja onnettomuusuhkiin perustuen. | <ul style="list-style-type: none"><li>Talousarvion toteutuminen</li><li>Kustannukset: a) €/asiakas, b) €/asukas</li><li>Hyvinvointialuetasoisien palveluketjumallin kehittämisen eteneminen</li><li>Investointisuunnitelman toteutuminen</li><li>Vastuullisuusohjelman laatiminen</li><li>Hiilijalanjäljen mittaaminen</li></ul>   |



## Painopiste: Parhaat osaajat

| TEEMAT                                 | STRATEGINEN PERIAATE  | TOIMENPITEET   | INDIKAATTORIT  |
|--|---|--|--|
| Henkilöstön osallisuus ja kehittäminen | 7. Henkilöstö osallistuu ja vaikuttaa hyvinvointialueen toimintaan ja palvelujen kehittämistyöhön | a) Teemme tiivistä yhteistyötä alueen oppilaitosten ja koulutusorganisaatioiden kanssa edistään samalla koulutuksen laatua ja vaikuttavuutta.<br>b) Luomme toimintamallit ja rakenteet, joilla koko henkilöstö voi osallistua palveluiden ja toiminnan kehittämiseen.<br>c) Mahdollistamme erityisosaamisen jakamisen ja verkostojen rakentumisen hyvinvointialueella. | <ul style="list-style-type: none"><li>• Koulutuspäivät /työntekijä (työntekijäryhmittäin)</li><li>• Koulutukseen kohdentuvat kustannukset</li><li>• Henkilöstön, lähiesihenkilöiden ja johdon kokemus kehittämistyöhön osallistumisesta</li><li>• Yhteisten kehittämissideoiden määrä ja käytäntöönvientiaste</li></ul>  |
| Työnantaja                             | 8. Hyvinvointialue on arvostettu työnantaja ja kouluttaja   | a) Toimimme siten, että osaava ja työssään hyvinvoiva henkilöstö on hyvinvointialueen peruspilari.<br>b) Kannustamme, koulutamme ja motivoimme henkilöstöä osaajien saatavuuden turvaamiseksi.<br>c) Rakennamme uudistuvia, rohkeita ja inhimillisiä työyhteisöjä, joissa työolot ovat kunnossa ja häirinnän ehkäisemiseen on toimintamallit.                          | <ul style="list-style-type: none"><li>• Henkilöstön vaihtuvuus</li><li>• Hakijat/avoin tehtävä</li><li>• Työterveyslaitoksen Mitä kuuluu? -kysely</li><li>• Sairauspoissaolojen määrä, syyt, kehitys ja kustannukset</li><li>• Määräaikaisten työ-/virkasuhteiden osuus</li><li>• Työtapaturmaindexi</li><li>• Ennenaikainen eläköityminen ja syyt</li><li>• Opiskelija- ja harjoittelijatytytyväisyys</li></ul> |
| Henkilöstöjohtaminen                   | 9. Johtaminen tukee henkilöstön työhyvinvointia ja osaamisen kehittämistä                         | a) Luomme edellytykset kehittää henkilöstön osaamista ja työuralla etenemistä.<br>b) Tunnistamme kyvykkyydet ja kannustamme uudistamaan osaamista sekä tehtävänkuvia.<br>c) Vahvistamme esihenkilöosaamista.<br>d) Tuemme henkilöstöä ja esihenkilöitä muutosprosessissa.  | <ul style="list-style-type: none"><li>• Henkilöstön koulutus- ja kehittämissuunnitelman toteutuminen</li><li>• Työhyvinvointisuunnitelman toteutuminen</li><li>• Johtamis- ja lähiesihenkilöresurssit</li><li>• Kehityskeskusteluiden määrä ja laatu</li><li>• Alalta poistuneet (THL)</li></ul>   |

## Painopiste: Rohkeasti uutta



| TEEMAT  | STRATEGINEN PERIAATE  | TOIMENPITEET   | INDIKAATTORIT   |
|---|---|--|---|
| Johtaminen: rakenteet, integraatio, verkostot, talous | 10. Hyvinvointialueen johtamis- ja toimintamallit uudistuvat vastaamaan palvelutarpeita sekä resurssien vaikuttavaa käyttöä | <p>a) Kehitämme palvelutarpeeseen, tutkittuun tietoon ja asiantuntijoiden käytännön näkemyksiin pohjautuen moniammatillisia johtamis- ja toimintamalleja tukemaan palvelujen yhteensovittamista, vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta.</p> <p>b) Ennakoimme toimintaympäristön muutoksia sekä onnettomuusuhkia, ja tarvittaessa uudistamme toimintaa ja rakenteita tulevaisuuden tarpeet huomioiden.</p> <p>c) Vaikutamme kaikilla tasoilla hyvinvointialueen mahdollisuuksiin selviytyä perustehtävistään ja kehittyä.</p> <p>d) Vahvistamme yhteistyöalueen (YTA) yhteisiä palveluja ja hyvinvointialueiden välistä yhteistyötä erityisesti vaativaa erityisosaamista edellyttävissä toiminnoissa.</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Asiakas- ja potilastyytyväisyys ja -kokemus</li> <li>Henkilöstön kokemus moniammatillisuuden toteutumisesta</li> <li>Talousarvion pitävyys</li> <li>Kustannukset: a) €/asiakas, b) €/asukas</li> <li>Tuottavuusindeksi</li> <li>YTA-sopimuksen toteutuminen</li> </ul>         |
| Tieto ja tutkimus                                     | 11. Tieto, tutkimus ja käytännön kokeilut ohjaavat toimintaa kohti vaikuttavia toimintamalleja                              | <p>a) Luomme toimivat yhteistyörakenteet Pohjois-Pohjanmaan ja pohjoisen yhteistyöalueen tutkimus- ja koulutusorganisaatioiden kanssa.</p> <p>b) Rakennamme toimivat järjestelmät tukemaan tiedolla johtamisen toteutumista.</p> <p>c) Luomme mallin järjestelmällisestä tiedon keräämisestä väestön sosiaalisista ilmiöistä hyödyntäen esimerkiksi rakenteellisen sosiaalityön toimintamallia.</p> <p>d) Olemme mukana kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa oppimassa ja jakamassa parhaita käytäntöjä.</p> <p>e) Tuotamme läpinäkyvää ja vertailukelpoista tietoa palvelujen järjestämisestä, saatavuudesta, laadusta, vaikuttavuudesta ja kustannuksista.</p>                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>Hyvinvointialueen tiedolla johtamisen kehittämissuunnitelman toteutuminen</li> <li>Tutkimuksen laatu (JUFO)</li> <li>Kansainvälisten yhteistyöaihioiden toteutuminen</li> <li>Hyvinvointikertomuksen indikaattorit</li> <li>Asiakastyöstä kerätty laadullinen tieto</li> </ul> |
| Kehittäminen: asukkaat ja sidosryhmät                 | 12. Uudistaminen kuuluu kaikille  | <p>a) Luomme rakenteet ja toimintamallit, jotka mahdollistavat osallistumisen ja yhteiskehittämisen asukkaalle ja sidosryhmille.</p> <p>b) Toimimme siten, että hyvinvointialue on arvostettu, luotettava ja vetovoimainen yhteistyökumppani.</p> <p>c) Mahdollistamme kehittämistyössä paikalliset hyvät käytännöt ja toimintamallit sekä niiden levittämisen.</p>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>TKIO-suunnitelman toteutuminen</li> <li>Yhteisten kehittämissideiden määrä ja käytäntöönvientiaste</li> <li>Toteutettujen teknologia- ja palvelukokeilujen ja yhteiskehittämissaihioiden määrä</li> </ul>  |



**Hyvinvointi, terveys ja turvallisuus – yhdessä tehden**

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen strategia 2023–2030